



Feitenkaart alcoholgebruik onder jongeren

Alcoholgebruik Nederlandse jeugd

Jongeren zijn extra kwetsbaar voor de gevolgen van alcoholgebruik. Zo heeft alcohol een sterker effect op hun lichaam en is het schadelijker voor de zich nog ontwikkelende hersenen. De overheid wil met het Preventieakkoord Problematisch Alcoholgebruik (2018) het aantal jongeren dat alcohol drinkt en de hoeveelheid alcohol die jongeren drinken verder verminderen. Landelijk nam tussen 2003 en 2015 het alcoholgebruik onder jongeren van 12 t/m 16 jaar af, waarna er een stabilisering leek plaats te vinden. De percentages alcoholgebruik ooit in het leven, in de afgelopen maand en binge drinken bleven tussen 2015 en 2021 vrijwel onveranderd.

Auteur

Sarah Boer, Onderzoek en Business Intelligence Gemeente Rotterdam, fotografie: Eric Fecken & Claudia Zantman

Datum

1-10-2022

Meer informatie

Deze feitenkaart is te vinden op Gezondheidinkaart.nl

Vragen over deze feitenkaart mailt u naar gezondheidsmonitor@rotterdam.nl.



GGD
Rotterdam-
Rijnmond

Alcoholgebruik in de Rotterdam-Rijnmond regio

Onder de 13 t/m 16 jarigen in de regiogemeenten is tussen 2019 en 2021 geen betekenisvolle veranderingen zichtbaar in het alcoholgebruik ooit en in de afgelopen 4 weken. Alleen Maassluis liet een significante daling zien in het alcoholgebruik ooit (van 26% in 2019 tot 18% in 2021). In Rotterdam was er in deze periode sprake van een significante stijging van recent alcoholgebruik (van 11% in 2019 tot 14% in 2021).

Het aandeel tweedeklassers in de regio dat ooit alcohol heeft gedronken is vrij stabiel tussen 2015 en 2021 (tabel 1). In de vierde klas nam dit aandeel af van 45% in 2015 tot 37% in 2021. Het recent alcoholgebruik (< 4 weken), is na een eerdere daling weer licht gestegen in de tweede klas (van 6% in 2019 tot 8% in 2021). In de vierde klas bleef dit percentage na een eerdere daling de afgelopen twee jaar min of meer gelijk.

Tabel 1 Alcoholgebruik 2015, 2019 en 2021 naar klas in regio Rotterdam-Rijnmond

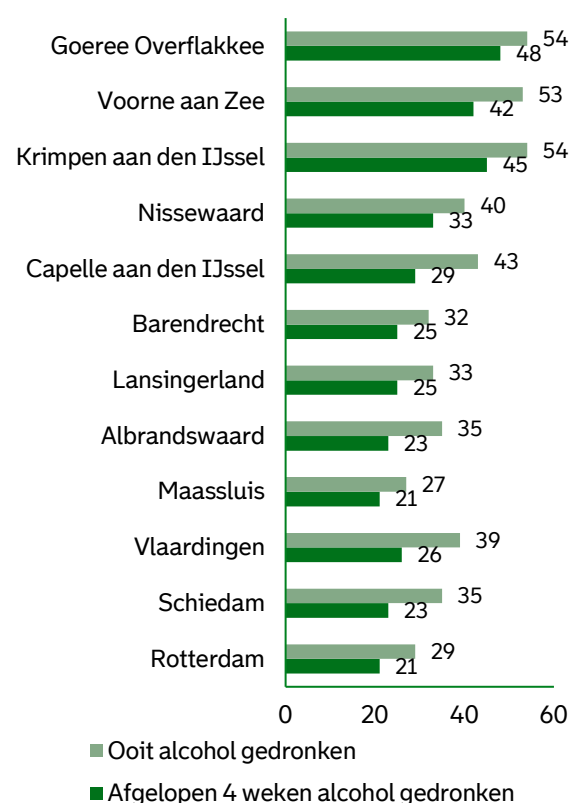
| Ooit | 2015 | 2019 | 2021 |
|-------------------|------|------|------|
| Klas 2 | 13% | 12% | 13% |
| Klas 4 | 45% | 40%* | 37%* |
| Afgelopen 4 weken | 2015 | 2019 | 2021 |
| Klas 2 | 7% | 6%* | 8%* |
| Klas 4 | 34% | 27%* | 28% |

* Significant verschil ($p < 0,05$) met de vorige meting

Regionale verschillen

Het aandeel tweedeklassers dat ooit alcohol heeft gedronken, is het hoogst in Goeree Overflakkee (19%), Voorne aan Zee (18%) en in Nissewaard (17%). In Goeree Overflakkee, Krimpen a/d IJssel, en Voorne aan Zee heeft ruim de helft van de vierdeklassers wel eens alcohol gedronken (figuur 1). Ook met recent alcoholgebruik scoren jongeren in Goeree Overflakkee ongunstig; zowel jongeren uit klas 2 als klas 4 hebben vaker recent alcohol gedronken dan gemiddeld in de regio. Ook in Nissewaard hebben tweedeklassers relatief vaak recent alcohol gedronken (14%). Dit aandeel is ook hoog onder de vierdeklassers in Krimpen en in Voorne aan Zee.

Figuur 1 Percentage vierdeklassers dat ooit en in de afgelopen vier weken alcohol (een glas of meer) heeft gedronken naar gemeente (2021)



Welke groepen jongeren drinken het vaakst?

In klas 2 hebben jongens vaker dan meisjes ooit alcohol gedronken (tabel 2). In klas 4 is dit verschil tussen jongens en meisjes verdwenen. Zowel in de tweede klas als in de vierde klas hebben jongeren die vmbo of havo volgen vaker alcohol gedronken dan hun leeftijdgenoten op het vwo. Ook jongeren uit gezinnen die moeite hebben met rondkomen hebben vaker wel eens alcohol gedronken dan de jongeren uit gezinnen die daar geen moeite mee hebben. Verder hebben jongeren met zonder migratieachtergrond (Nederlands) het vaakst wel eens alcohol gedronken en hun leeftijdgenoten met een Marokkaanse of Turkse achtergrond het minst vaak.

Tabel 2 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar achtergrondkenmerken in Rotterdam-Rijnmond (2021)

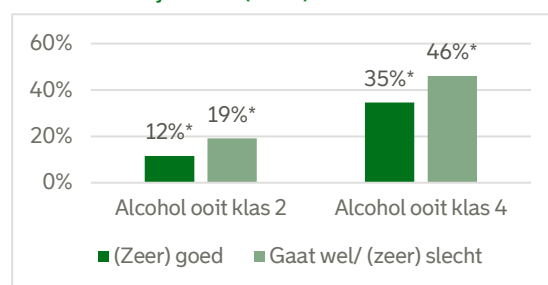
| Achtergrondkenmerk | Alcohol ooit klas 2 | Alcohol ooit klas 4 |
|------------------------------|---------------------|---------------------|
| Geslacht | | |
| Jongen | 15%* | 36% |
| Meisje | 10% | 37% |
| Opleidingsniveau | | |
| Vmbo-bk | 15% | 38% |
| Vmbo-gt | 13% | 39% |
| Havo | 13% | 39% |
| Vwo | 8%* | 31%* |
| Rondkomen met inkomen | | |
| Moeite met rondkomen | 20%* | 51%* |
| Geen moeite met rondkomen | 12% | 37% |
| Migratie achtergrond | | |
| Geen | 15%* | 46%* |
| Marokkaans | 5%* | 6%* |
| Turks | 3%* | 14%* |

| | | |
|--------------------|-----|-----|
| Surinaams | 16% | 36% |
| Nederlands Cariben | 12% | 41% |

* Significant verschil ($p < 0,05$). Bij meer dan 2 groepen is getoetst t.o.v. het gemiddelde

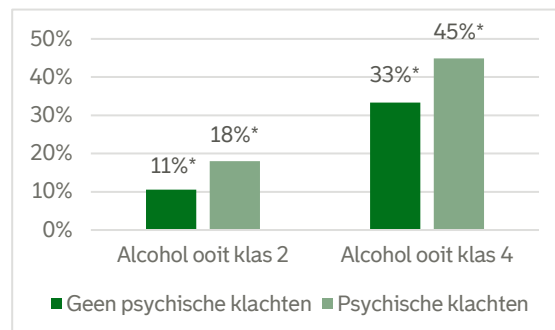
Figuren 2 en 3 laten zien dat jongeren die hun gezondheid niet goed vinden en jongeren met psychische klachten ook vaker wel eens alcohol hebben gedronken dan de jongeren die hun (mentale) gezondheid als goed beoordelen.

Figuur 2 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar gezondheid in Rotterdam-Rijnmond (2021)



* Significant verschil ($p < 0,05$)

Figuur 3 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar psychische klachten in Rotterdam-Rijnmond (2021)

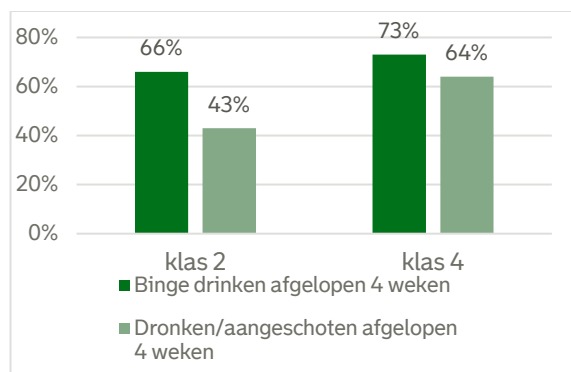


* Significant verschil ($p < 0,05$)

Binge drinken en dronkenschap

5 % van de tweedeklassers en 20% van de vierdeklassers dronk de afgelopen vier weken vijf of meer drankjes tijdens één gelegenheid (binge drinken). Van de tweedeklassers die de afgelopen maand alcohol dronken, heeft twee derde in die periode binge gedronken en is 43% dronken of aangeschoten geweest (figuur 4). Bij de vierdeklassers die de afgelopen maand alcohol dronken heeft bijna driekwart in die periode binge gedronken en is bijna twee derde dronken of aangeschoten geweest.

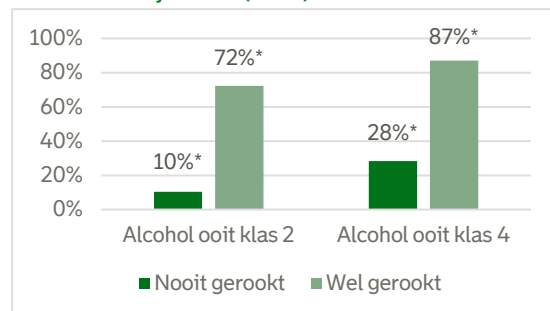
Figuur 4 Deel van de recente drinkers dat in de afgelopen 4 weken aan binge drinken heeft gedaan en deel dat dronken/aangeschoten was naar klas (2021)



Alcoholgebruik en andere middelen

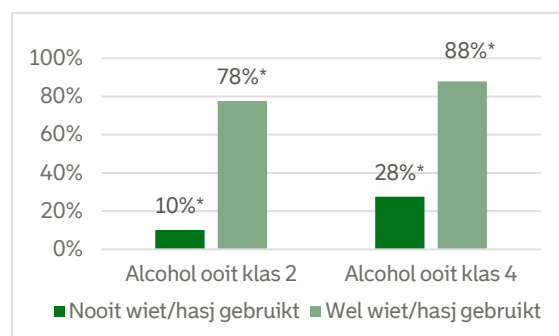
Alcoholgebruik is aanzienlijk hoger onder jongeren die roken, wiet of hasj gebruik of andere middelen gebruiken zoals lachgas (figuren 5-7).

Figuur 5 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar ooit gerookt in Rotterdam-Rijnmond (2021)



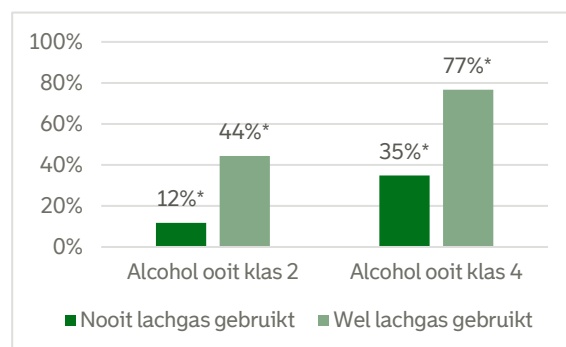
* Significant verschil ($p < 0,05\%$)

Figuur 6 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar ooit wiet/hasj gebruikt in Rotterdam-Rijnmond (2021)



* Significant verschil ($p < 0,05\%$)

Figuur 7 Percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken (een glas of meer) naar ooit lachgas gebruikt in Rotterdam-Rijnmond (2021)



* Significant verschil ($p < 0,05\%$)

Hoe zijn de vragen gesteld in de Gezondheidsmonitor?

Heb je ooit alcohol gedronken? Ja, een heel glas of meer, Ja, alleen een paar slokjes, Nee

Op hoeveel dagen in je hele leven heb je alcohol gedronken? 1 of 2 dagen, 3 t/m 5 dagen, 6 t/m 9 dagen, 10 dagen of meer

Op hoeveel dagen in de laatste 4 weken heb je alcohol gedronken? Nooit, 1 of 2 dagen, 3 t/m 5 dagen, 6 t/m 9 dagen, 10 dagen of meer

Hoe vaak heb je in de laatste 4 weken VIJF OF MEER drankjes gedronken bij één gelegenheid? Nooit, 1 keer, 2 keer, 3 of 4 keer, 5 of 6 keer, 7 of 8 keer, 9 keer of vaker

Hoe vaak in je hele leven ben je dronken of aangeschoten geweest door het drinken van alcohol? Nooit, 1 keer, 2 keer, 3 keer, 4 t/m 10 keer, 11 keer of vaker

Hoe vaak in de laatste 4 weken ben je dronken of aangeschoten geweest door het drinken van alcohol? Nooit, 1 keer, 2 keer, 3 keer, 4 t/m 10 keer, 11 keer of vaker

Bronnen en verwijzingen

Gezondheidsmonitor jeugd, GGD'en en RIVM, 2015

Gezondheidsmonitor jeugd, GGD'en en RIVM, 2019

[Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland - HBSC 2021 | Publicatie | Sociaal en Cultureel Planbureau \(scp.nl\)](#)

<https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/alcohol/wat-werkt-dossier-jongeren-en-alcohol/waarom-investeren-in-preventie-van-alcoholgebruik-onder-jongeren-11-24-jaar>

